

marad. Ugyanakkor a gyakorlatban már dolgozó szakmunkások továbbképzése, a speciális tanfolyamok megtartása éppen a bázis-üzemekre alapozva oldható meg.

Mikor és milyen feladatokat kell megoldani annak érdekében, hogy a technika fejlődésével szinkronban legyen a szakoktatás?

5. Végül, de nem utolsósorban, az erdészeti alaptevékenység és ezen belül főként a fakitermelés gépeinek típusegységesítése is az említett üzemekben szerzett tapasztalatok alapján alakítható ki a legkedvezőbbben.

Milyen szervezési intézkedésekkel oldható meg a tipizálás?

1970-ben az állami erdőgazdaságok egy m^3 vastagfát átlagosan 448 perc élőmunka ráfordítással termeltek ki. Korábbi számítások szerint az akkor meglévő módszereken belül az egyes műveletekben lehetségesnek tartott maximális gépésítés révén ez az időszükséglet kb. 100—110 perccel lett volna csökkenthető. Az ezen a téren 1975-ben elért 326 perces eredmény — jelentősen kisebb gépésítettség mellett — a munkamódszerváltás következménye.

Az 1980-ban indokoltnak és lehetségesnek tartott 270 perc körüli időráfordítás egyrészt a termelékenyebb módszerek további fokozását, másrészt a nagy teljesítményű anyagmozgató és egyéb célgépek alkalmazásának mielőbbi gondos előkészítését követeli meg.

634.0.36

Dr. Balogh Ferenc

ERDÉSZETI GÉPELLÁTÁS

Az állami erdőgazdaságok és egyéb erdőgazdálkodó szervek, mint az erdőterülettel rendelkező állami gazdaságok, mezőgazdasági termelészövetkezetek, vízügyi igazgatóságok speciális erdészeti és elsődleges fafeldolgozó gépellátását 1969 óta az AGROTRÖSZT végzi. A feladat sokrétűsége, az aránylag kis volumen, de nagy típusömeg indokolta, hogy a MÉM volt erdőgazdasági műszaki-fejlesztési főosztálya az erdészet gépellátását — legalábbis túlnyomó részben — az AGROTRÖSZT-nél biztosítsa. Ezen elgondolás alapján 1970. január 1-től az AGROTRÖSZT import joga a motorfűrészekkel, a kérgezógépekkel, hasítógépekkel, keretfűrészekkel, hasító és rönkvágó szalagfűrészekkel, speciális körfűrészekkel, valamint fűrészlapélező, ill. -karbantartó gépekkel bővült.

Az erdőgazdaságokban is alkalmazott tehergépkocsik, földmunkagépek, rakodó gépek és másodlagos faipari gépek importját külkereskedelmi vállalatok végzik (MOGÜRT, TECHNOIMPEX stb.), de a daruk, targoncák és földmunkagépek forgalmazásával az AGROTRÖSZT is foglalkozik.

Az AGROTRÖSZT, ill. a megyei AGROKER Vállalatok által forgalmazott erdészeti gépfeleségek típusai a piaci és gyártási lehetőségek, valamint az erdőgazdaságok, az Erdészeti Tudományos Intézet, az Erdészeti és Faipari Egyetem és a Fagazdasági Vállalatok Országos Központja fejlesztési munkáját és gya-

korlati igényeit, tapasztalatait is figyelembevéve a MÉM fejlesztési koncepciója alapján kerültek meghatározásra.

Az AGROTRÖSZT az erdészeti igények alapján a szükséges gépeket hazai gyártóművektől, külkereskedelmi vállalatoktól, szocialista országok export vállalatától és tőkés cégektől szerzi be. A jelenleg alkalmazott és beszerezhető gépek kialakításában és gyártásában meghatározó, jelentős munkát végzett a MÉM volt erdőgazdasági műszaki fejlesztési főosztálya, majd később a MÉM volt fagazdasági fejlesztési osztálya, az Erdészeti Tudományos Intézet, az Erdészeti és Faipari Egyetem, a kaposvári, a cserkúti és az egeri Mezőgazdasági Gépgyártó és Szolgáltató Vállalat, a Mátrai és a Délalföldi Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság.

A gyorsan és jelentős mértékben változó termelési körülmények nagymérvű fejlesztést követelnek, melynek szakszerű, gazdaságos megoldását a szétszórt — de létező — kapacitást összefogó és irányító, eredményesen működő központi, az ország erdőgazdálkodásának műszaki fejlesztését kézben tartó apparátusra van szükség. Ilyen szervezet nélkül a növekvő feladatokat megnyugtatóan nem lehet megoldani.

A technikai fejlődés és piaci változások figyelemmel kísérése, a legjobb eljárások és módszerek gyors megismerése és honosítása csak úgy lehetséges, ha a hazai és a külföldi erdészeti hatóságokkal, szakintézményekkel, gyártó és kereskedelmi vállalatokkal együttes kapcsolattartás válik lehetővé. A jelenlegi ellátási és piaci vizsgálatok csak ideiglenes megoldást tudnak biztosítani.

Az erdőgazdasági munkák egyes műveletei aránylag jól gépesítettek, de technikai, kereskedelmi és anyagi okok miatt a szaporítóanyag termelés, a tisztítás, a rakodás és kérégezés, az aprítéktermelés stb. műveleteinek elvégzése jelentős nehézségekbe ütközik. Az erdészeti gépeltetés munkájának jelentős részét végző AGROTRÖSZT-nek a IV. ötéves terv időszakában tett munkáját, ill. az erdőgazdálkodó szervek erdészeti gépeltetését jól szemléltetik az AGROTRÖSZT által az 1971—1975. években forgalmazott, alábbiakban felsorolt, fontosabb erdészeti gépek:

Hazai gyártású gépek

60 db csemetekiemelő	SUK—101
40 db suhángkiemelő	SUK—1
80 db tuskókiemelő	TG—01, TK—1V
50 db gyökérfésű	GyF—1
90 db ültetőgép	ÜL—2
400 db gödörfúró	GF—600
100 db sorközművelő tárcsa	ST—2, EMT—2
200 db fogatos közelítő kerékpár	KK—71
70 db közelítő és rakodó csörlő	Cs—302
60 db hosszúfás pótkocsi	RSz—10, RSzT—10
400 db 2 tm-es hidraulikus daru	KCR—2000
100 db kérézőgép	KR—2, FK—100
40 db hasítógép	TH—01

Szocialista relációból beszerzett gépek:

100 db csörlős közelítőgép	LKT—75
50 db közelítő traktor	TDT—55
300 db traktor csörlő	TNP—2,5

50 db 3 tonnás homlokvillás targonca	Gaz—4043 M
50 db markolós targonca	Gaz—4045 ML
100 db 5 tonnás homlokvillás targonca	Gaz—4045 R
10 db oldalvillás targonca	Gaz—4065
10 db oldalvillás targonca	DBHM—5022 U
10 db konzolos bakdaru	KKSZ—10
30 db csemeteiskolázó	PFL—7F
20 db hasítógép	KC—7
30 db keretfűrész	különféle típusok
10 db sorozatvágó fűrész	
100 db szalagfűrész	BU—801
10 db ingafűrész	
30 db fűrészlap élező	TCSP—3/A

Tőkés relációból beszerzett gépek:

8000 db motorfűrész
 150 db hidraulikus járműdaru
 30 db tuskófúró, továbbá
 néhány darab
 keretfűrész
 szalagfűrész
 sorozatvágó fűrész
 ingafűrész
 fűrészlap élezőgép
 kérgezőgép
 valamint
 faanyag közelítő és erdóművelő gép.

Vizsgálat alatt vannak az alábbi géptípusok:

TT—4 közelítő traktor
 LHT—55 erdóművelő traktor
 Husquarna 380 CD motorfűrész
 TAJGA motorfűrész
 SEKOR motorfűrész
 MOSZ—1 magtisztító
 PPN—1 tárcsás gyephántó
 UPN—2 suhángkiemelő
 PLZ—75 eke
 KLB—1,7 tárcsa
 SzKL—1 suhángkiemelő
 SzLPM csemetekerti vetőgép
 PSzG—3 vágástakarítógép
 KM—1 vágástakarítógép
 FLP—135 terasz készítő eke
 PKL—70 eke
 DPPA—II—50 sorozatvágó fűrész
 DCKLH ingafűrész
 APF fűrészlap élező

Hazai gyártás-előkészítés alatt vannak az alábbi gépek:

HRK—3000 rönkközelítő
E—VT—1 vágásletakarító
E—P—1 permetező
E—GA—1 granulátumszóró adapter
E—TM—1 ERTI egylazítószárnyas mélyművelő
E—PST—1 függesztett tárcsa
E—Ü—1 ültető
E—TM—3 × 2 lazító
E—TM—3 (GA) mélyművelő
E—TM—2 (GA) mélyművelő
VT—100 vágástakarító
PTFN—60 talajelőkészítő
PEN nehéz pásztanyító eke
PEK könnyű pásztanyító eke
TE—2 tárcsás eke
TEG tányéros gödörfúró
FPÜ—1M ültetőgép

Az 1976. évi erdészeti gépellátás terén különösebb fennakadás nem jelentkezett, mert a legfontosabb gépek, mint a

motorfűrészek
közelítőgépek
rakodó gépek
mezőgazdasági traktorok
kérgezőgépek
hasítógép
famegmunkáló gépek
erdőművelő gépek

néhány rakodógép típus kivételével biztosítottak.

Az erdőgazdaságok az előző évektől eltérően időben benyújtották géprendeléseiket, így az 1977. évi ellátás is biztosítottnak látszik. Ennek ellenére a központi műszaki fejlesztési apparátusra igen sok, nehéz és felelősségteljes feladat hárul. Így a hazai erdészeti gépgyártási koncepció kidolgozása, a jól bevált típusok export lehetőségeinek segítése. A technikai típusok — ezen belül a gépsorok és géptípusok — meghatározása, a típusszám csökkentése. Szocialista és tőkés gépek importjának KGST, ill. KKM vonalon történő lehetővé tétele. A gépvizsgálatok meggyorsítása, egyes gépek külföldön történő vizsgálatának és az esetlegesen szükségessé váló mentesítésnek biztosítása. A korszerű javító és karbantartási technika kialakítása és megteremtése, megszigorítása és ellenőrzése. A szakmai oktatás tökéletesítése. Tanulmány és piackutató utak, bemutatók, tanfolyamok szervezése, továbbképző és tájékoztató anyagok kiadása.

Tekintettel arra, hogy az V. ötéves terv időszakára az anyagi háttér biztosítva látszik és a munkaerőtakarékoság jelentős mértékben előtérbe kerül, az erdőgazdasági munkában a folyamatgépesítés megoldása égetően szükséges.

A gépellátás biztosításának érdekében az erdőgazdálkodó vállalatoknak időben kell ismerniök feladataikat, azok korszerű elvégzésének és pénzügyi megoldásának lehetőségeit, hogy kötelező érvényű rendelkezéseiket még a tárgyi évet megelőző év júniusában feladhassák. Az AGROTRÖSZT-től és a megyei AGROKER Vállalatoktól beszerezhető információk és a készülő AGROTRÖSZT gépkatalógus ezt a munkát nagymértékben segíteni fogja.